

AI in onderzoeksjournalistiek:
een beginnersgids

Voor we beginnen

Voor we beginnen

- Het gaat razendsnel

ChatGPT krijgt onderzoeker in de familie: wat kun je ermee?

 Samenvatten

AI Report <pokiplus@substack.com>

Aan Karel Degraeve

  Beantwoorden Allen beantwoorden Doorsturen

di 4/02/2025 12:03

 Als er problemen zijn met de weergave van dit bericht, klikt u hier om het in een webbrowser te bekijken.

Forwarded this email? [Subscribe here](#) for more

AI REPORT

ChatGPT krijgt onderzoeker in de familie: wat kun je ermee?

PLUS: OpenAI's nieuwe data-analist onder de loep, Europa's AI-verboden vanaf nu, en marketingtools voor mensen die marketing haten

XIANG YU YEUNG, ALEXANDER KLÖPPING, WIETSE HAGE, AND ERNST-JAN PFAUTH

FEB 4 · [PREVIEW](#)

READ IN APP

De AI-wereld ontwikkelt zich razendsnel, en wij, de makers van de podcast Poki, houden je op de hoogte. Twee keer per week de nieuwste AI-ontwikkelingen, tools, use cases en onderzoek.

Voor we beginnen

- Het gaat razendsnel
- Vertrouw ze niet, blijf 'in the lead'

Dronken VRT-journalisten veroorzaken chaos en slachtoffers in Leuven na teambuilding

In Leuven zijn verschillende mensen gewond geraakt in het verkeer door dronken fietsers en bestuurders. "We hadden een wijntasting onder collega's", geeft regioverantwoordelijke Roeland Gelade toe.

Voor we beginnen

- Het gaat razendsnel
- Vertrouw ze niet, blijf ‘in the lead’
- Wees transparant in het gebruik, indien nodig

Voor we beginnen

- Het gaat razendsnel
- Vertrouw ze niet, blijf ‘in the lead’
- Wees transparant in het gebruik, indien nodig
- Gebruik AI **niet** om de verjaardag van Bart De Wever te weten te komen

Best Practices

1. Leer prompts

- Wees bezig (niet pleasen)

1 een goede prompt [☺]

De basis van een goede prompt ⇄

1. Leer prompten

- Wees bezig (niet pleasen)
- Begin met 'Take a break'

A

2. Gebruik AI om de beste Google Dork te vinden

Wat is een Google dork?

specific, 'nerdy' search queries to
find detailed information.

Let's do a background profile with Google on [Ben van Beurden](#), chief executive of Shell.

Find facts and opinions

The simple two-letter word 'is' reveals opinions and facts about your subject. To avoid clutter, include the company name of the person or any other detail you know, and tell Google that both words should be not that far from each other. Try this search entry:

"van beurden is" AROUND(15) shell

The **AROUND(x) operator** must be in capitals. It sets the maximum distance in words between the two terms.

Ik ben op zoek naar de criminaliteitscijfers in Mexico onder president Obroadar. Ik wil de cijfers aan het begin van zijn legislatuur vergelijken met die aan het einde van zijn legislatuur. Geef de beste Google Dork om deze informatie te vinden.

 Edit Query

Answer

Om de criminaliteitscijfers in Mexico onder president López Obrador (ook bekend als AMLO) te vergelijken tussen het begin en einde van zijn ambtstermijn, kunt u de volgende Google Dork gebruiken:

text


```
site:gob.mx intext:"homicidios" OR intext:"delitos" filetype:pdf  
intitle:"2018 2024 AMLO"
```

Deze Google Dork is samengesteld om de meest relevante resultaten te vinden:

- `site:gob.mx``: Beperkt de zoekopdracht tot officiële Mexicaanse overheidswebsites.
- `intext:"homicidios" OR intext:"delitos"```: Zoekt naar pagina's die de woorden "homicidios" (moorden) of "delitos" (misdaden) bevatten.
- `filetype:pdf``: Zoekt naar PDF-documenten, die vaak officiële rapporten en statistieken bevatten.
- `intitle:"2018 2024 AMLO"```: Zoekt naar documenten die de jaren 2018 (begin van AMLO's ambtstermijn) en 2024 (einde van zijn ambtstermijn) in de titel hebben, samen met de afkorting AMLO.

Deze dork zou u moeten helpen bij het vinden van officiële documenten die de criminaliteitscijfers vergelijken tussen het begin en einde van AMLO's presidentschap.

3. Neem 1 betaalde account

Maar welke?

3. Neem 1 betaalde account

Maar welke?

ChatGPT 4.0o

- Paid version at \$20 per month allows you to ask more questions
- Data analyst feature available for analyzing data.

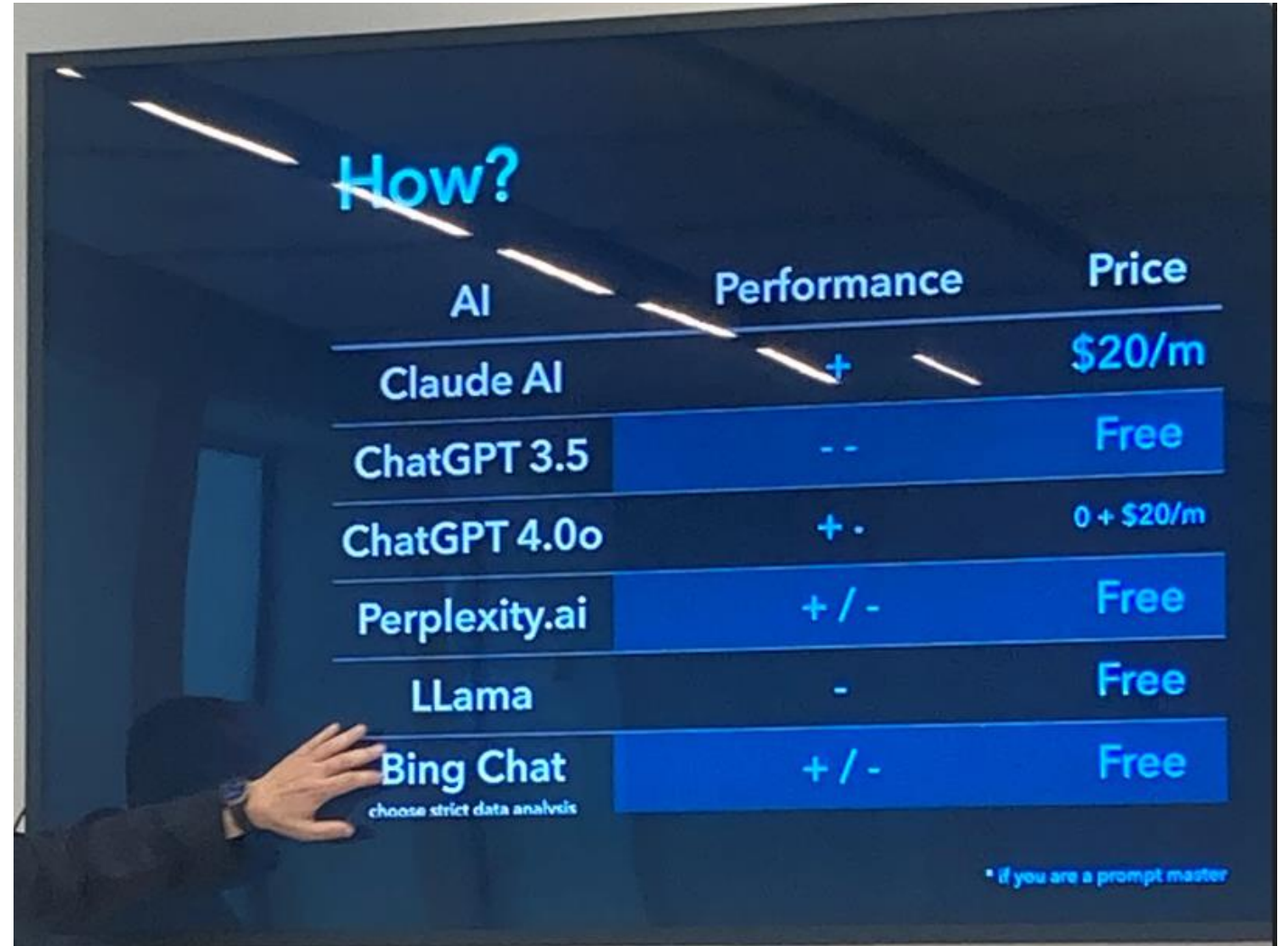
Claude.ai (\$20 per month)

- Excels in text analysis and document comparisons
- Allows way more text analysis and document comparisons than free version

...

3. Neem 1 betaalde account

Maar welke?

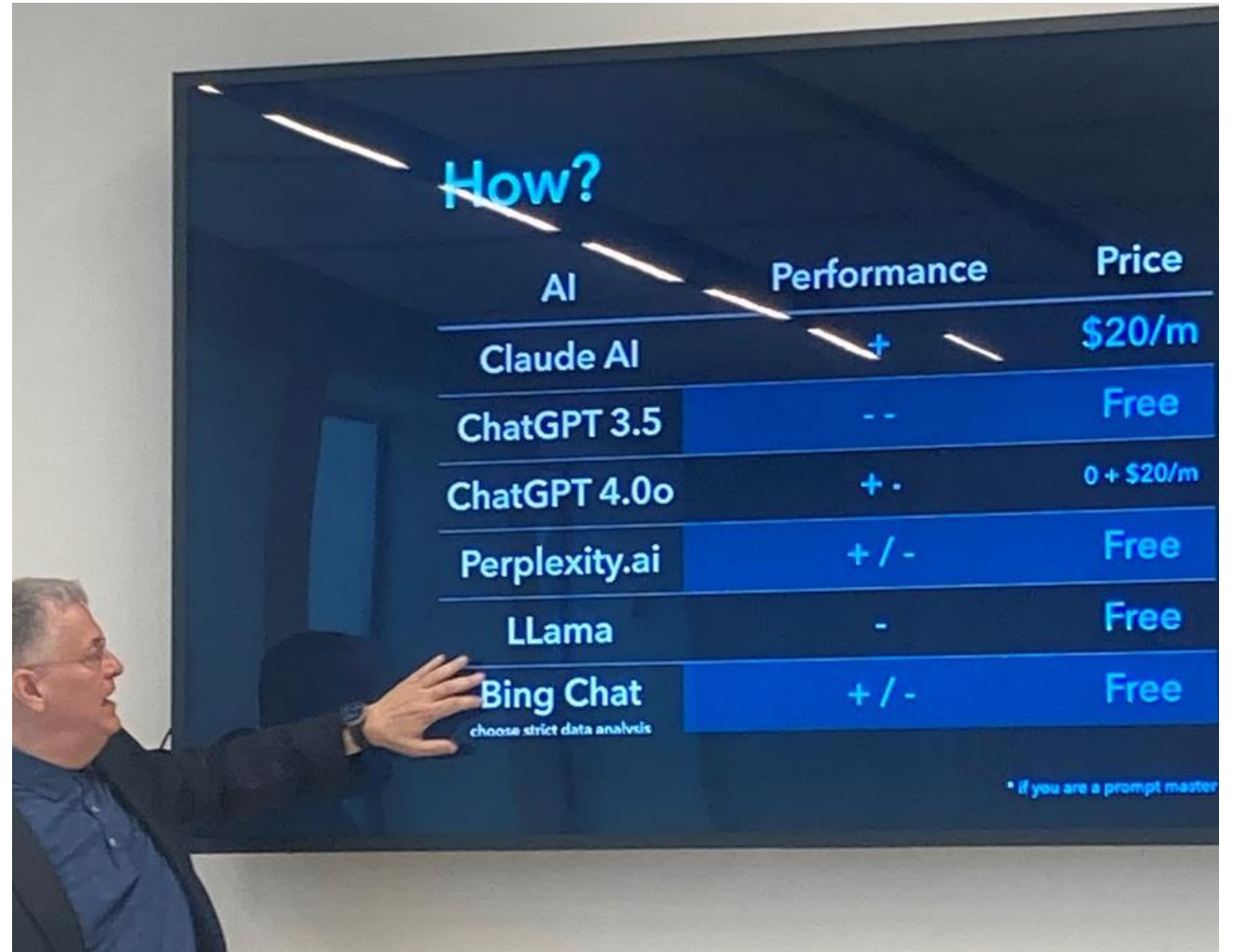
How?

AI	Performance	Price
Claude AI	+	\$20/m
ChatGPT 3.5	--	Free
ChatGPT 4.0o	+.	0 + \$20/m
Perplexity.ai	+ / -	Free
LLama	-	Free
Bing Chat <small>choose strict data analysis</small>	+ / -	Free

* if you are a prompt master

4. Volg Henk Van Ess

Op LinkedIn

Tip Kristof
Clerix
(Knack):

- Bijna dagelijks gebruik ik Limecraft Flow voor automatische transcripties en Deepl voor vertalingen. Voor onderzoeksjournalistieke projecten gebruik ik regelmatig ChatGPT, en met name dan om zogenoemde “Google Dorks” (geavanceerde zoektermen zeg maar) te schrijven. Vroeger moest je weten dat je in het Google-zoekvenster / filetype:pdf site:.be / moest intypen om Belgische documenten te vinden; nu vraag je gewoon aan ChatGPT om de juiste termen te bedenken die je in Google invoert. Deze nieuwe workflow heb ik geleerd van zoekgoeroe Henk Van Ess, en komt echt héél vaak van pas.

5. Omarm NotebookLM

Researchtoepassing Google

NotebookLM

Welkom bij NotebookLM

Mijn Notebooks

+ Nieuwe maken

Meest recent ▾

Untitled notebook

1 okt 2024 · 3 bronnen

Untitled notebook

2 dec 2024 · 0 bronnen

Flanders Government
Agreement 2024-...

25 nov 2024 · 1 bron

imec.digimeter 2023:
Digital Trends in...

29 nov 2024 · 1 bron

Voorbeeld research- en audiotoe passing: Notebook LM

instellingen

Audio-overzicht (i)

 Verdiepingsgesprek
2 hosts (alleen in het Engels)

Aanpassen **Genereren**

Voorgestelde vragen

- Welke grote maatschappelijke uitdagingen behandelt dit regeerakkoord?
- Hoe wil de Vlaamse regering de welvaart van Vlaanderen verbeteren?

NotebookLM: het scatologisch experiment

Het document

poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart
poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart
poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart
poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart
poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart
poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart
poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart
poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart
poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart
poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart
poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart
poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart
poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart
poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart
poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart poop fart

De podcasteditie

Yeah. To let go of that.

Tip Peter Brems (Pano)

1. Neem voorgesprekken op met je dictafoon, best met toelating van de persoon die je opneemt. (Dat moet blijkbaar niet, maar ik vraag het altijd en meestal is het oké.)
2. Ga naar NotebookLM van Google en maak een notaboek voor je project.
3. Voeg je geluidsopname toe aan het notaboek.
4. Wacht tot de geluidsopname getranscribeerd is; dat gaat verrassend snel.
5. Gebruik de transcriptie om notities te maken. Bijvoorbeeld: "Dit is een geluidsopname van een voorgesprek met Jan De Waele, diensthoofd intensieve zorgen in het UZ Gent. Ik gebruik de opname om een reportage voor te bereiden over sepsis. Maak heldere, gestructureerde notities op basis van dit gesprek. Verwerk daarin alle informatie uit het gesprek op een gestructureerde manier. Gebruik bondige tussentitels."
6. Het handige: dankzij de interactieve voetnoten kan je meteen teruggaan naar de passage in het gesprek waar iets gezegd werd.
7. De notitie exporteer ik nadien naar mijn notitie-app, want NotebookLM vind ik niet handig voor het managen van eigen notities.

6. En Microsoft CoPilot?

6. En Microsoft CoPilot?

Systemische toepassing, nuttig omdat hij correspondeert met al je Microsoftsystemen (Outlook, Powerpoint, Teams) etc.

Dit is jiet wat ik zoek. Ik zoek een mail met als afender Press Gazette - daily Newsletter. In de mail gaat het over liveblog.

Ik heb de e-mails doorzocht en een nieuwsbrief van [Press Gazette - Daily Newsletter](#) gevonden die gaat over het succes van liveblogs in de online journalistiek. Hier is een samenvatting van de inhoud:

De nieuwsbrief van 13 september 2023 bespreekt waarom liveblogs populairder zijn dan ooit. Het artikel benadrukt dat liveblogs, net als e-mailnieuwsbrieven, een van de weinige mediaplatforms zijn die bestand zijn tegen digitale verstoringen. Het is nu 25 jaar geleden dat The Guardian voor het eerst liveblogs gebruikte voor sport, en sindsdien zijn ze gebruikt voor alles, van Bake Off tot de oorlog in Oekraïne. Tijdens de Future of Media Technology-conferentie spraken executives van The Guardian, BBC en Sky over hoe liveblogs tot de meest gelezen content op hun sites behoren en hoe ze deze optimaliseren ¹.

Als je meer details wilt over deze nieuwsbrief of als ik verder moet zoeken, laat het me dan weten!

7. Word vriendjes met een AI-ontwikkelaar

... en werk samen. Anders gezegd: doe zoals De Groene Amsterdammer.

Onderzoek De opmars van het AI-boek bij bol.com

Slecht geschreven! Niet kopen!

Net als Amazon biedt Bol steeds meer boeken aan die niet door een mens, maar door kunstmatige intelligentie zijn geschreven. Niet alleen is de kwaliteit slecht, er schuilen ook gevaren.

Eva Hofman en **Joris**

Veerbeek beeld

Kamagurka

5 juni 2024 - verschenen in

... 00

Tip Kristof
Clerix
(Knack):

- Momenteel gebruik ik géén speciale toepassing om grote databestanden te scannen. Natuurlijk is er de in-house-tool van ICIJ, met name Datashare (<https://datashare.icij.org/>), waarmee de ICIJ-lekken makkelijker doorzoekbaar worden gemaakt. De Panama Papers, 11 miljoen gelekte documenten, zouden vandaag inderdaad makkelijker doorzoekbaar moeten zijn dan 10 jaar geleden. Idealiter komt er ooit een AI-toepassing die journalisten proactief signaleert of een naam die plots in de actualiteit staat (ik zeg maar wat: een nieuwe minister in Vlaanderen of pakweg Argentinië) al dan niet opduikt in de Panama Papers.

Tot slot

... ga naar de VVJ-sessie op 20/2

Home / Agenda

VVJ Academy-workshop: aan de slag met prompting en AI-tools

DONDERDAG

20
FEB

10-13 uur

Huis van de Journalist

Zennestraat 21

1000 Brussel

Q?

Dank je

